

HØRINGSNOTAT

Resumé og kommentarer til hørings svar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om arbejdsskadesikring i Grønland

J.nr. 20205600938

UE
TKB

Indledning

Beskæftigelsesministeriet har udarbejdet et ændringsforslag til lov om arbejdsskadesikring i Grønland. Lovforslaget indeholder primært forslag til ændringer, der svarer til ændringer gennemført ved tre ændringslove af den danske arbejdsskadesikringslov i 2019, 2020 og 2021 og har til formål at skabe samme retsstilling for tilskadekomne og efterladte i Grønland og Danmark med respekt for de forhold, som gælder i Grønland.

Endvidere er der i høringsfasen indarbejdet en ændring svarende til en tilsvarende ændring i den danske arbejdsskadesikringslov, hvor de lovbestemte frister for behandling af arbejdsskadesager ligeledes foreslås afskaffet i Grønland. Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring (AES) vil herefter som udgangspunkt skulle overholde frister for sagsbehandlingstiden svarende til de frister, som blev fastsat i arbejdsskadeaftalen fra september 2022.

Lovforslaget har været sendt i høring til følgende myndigheder, organisationer mv.:

AK (Tjenestemandforeningen), Ankestyrelsen, Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring, Arbejdsmarkedets Tillægspension, Arbejds miljørådet i Grønland, ASG (Akademikernes Sammenslutning i Grønland), Grønlands Erhverv, Grønlands Selvstyre, IMAK (Lærernes fagforening), KNAPK (fagforening for fiskere og jægere), Avannaata Kommunia, Kommune Kujalleq, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, NPK (Pædagogernes Fagforening), NUSUKA, PK (Sygeplejerskernes fagforening), Rigsombudsmanden i Grønland, SIK (Lønmodtagernes forbund), Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Forsikring & Pension, Formandens Departement, Departementet for Forskning og Miljø, Departementet for Sundhed, Departement for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Finanser, Departementet for Mineralske Råstoffer, Departementet for Sociale Anliggende og Justitsområdet, Departementet for Udenrigsanliggender, Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke og Departementet for Erhverv.

Der er modtaget hørings svar med indholdsmæssige bemærkninger fra Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring (AES), Departementet for Finanser, Domstolsstyrelsen, Retten i Grønland og SIK (Lønmodtagernes forbund).

Følgende har meddelt, at de ikke har bemærkninger til lovforslaget: Ankestyrelsen, Grønlands Erhverv, IMAK (Lærernes fagforening), Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Forsikring & Pension, Formandens Departement, Departement for Boliger og Infrastruktur, Departementet for Fiskeri og Fangst og Departement for Landbrug, Selvforsyning, Energi og Miljø og Departementet for Erhverv.

Lovforslaget om ændring af lov om arbejdsskadesikring i Grønland blev lagt på den grønlandske høringsportal i perioden 17. november – 30. december 2023. Ved en beklagelig fejl blev lovforslaget ikke sendt til de høringsberettigede parter samtidig, hvorfor lovforslaget på ny har været i høring, senest i perioden den 22. april – 23. maj 2024. Lovforslaget, der blev sendt i høring i foråret 2024, er i det væsentlige enslydende med det forslag, som lå på den grønlandske høringsportal i efteråret 2023, med ovennævnte tilføjelse om afskaffelse af de lovbestemte frister og indførelse af en hjemmel til, at tilskadekomne kan få en løbende erstatning i tiden indtil en erstatning kapitaliseres til en engangserstatning.

Nærværende høringsnotat indeholder en redegørelse for de samlede høringssvar fra høringsrunderne.

Generelle bemærkninger

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) anser overordnet forslaget for en modernisering af den grønlandske arbejdsskadeordning. Det gælder ikke mindst forslaget om, at pligten til at tage en arbejdsulykkesforsikringsbestand under administration i tilfælde af, at et skadesforsikringselskab får inddraget sin tilladelse til at drive arbejdsulykkesforsikringsvirksomhed i Grønland, skal overgå fra AES til Garantifonden for Skadesforsikring. SIK tilslutter sig lovforslaget, som i sin helhed svarer til ændringer i den danske arbejdsskadesikringslov.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Beskæftigelsesministeriet har ikke bemærkninger.

Bemærkninger til lovforslaget

Ophævelse af de lovbestemte frister

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) bemærker, at en udskiftning af lovbestemte frister med klare mål for sagsbehandlingstiden vil give AES mulighed for mere fleksibel tilrettelæggelse af den mest hensigtsmæssige sagsafvikling på de enkelte sagsområder.

SIK har anført, at de gerne ser, at man bibeholder § 15, stk. 2, der omhandler frister for afgørelser om overgangsbeløb ved dødsfald, erstatning for tab af forsørger og godtgørelse til efterladte.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Forslaget om at ophæve lovens § 15 har til formål at give AES større fleksibilitet i forhold til at tilrettelægge sagsbehandlingen under hensyn til de relativt store udsving, der er mellem de forskellige sags- og afgørelsestyper i lov om

arbejdsskadesikring i Grønland, med henblik på at reducere sagsbehandlingstiden. Beskæftigelsesministeriet bemærker, at det i lighed med ændringerne i den danske arbejdsskadesikringslov er en forudsætning for ophævelse af de lovbestemte frister i Grønland, at AES' bestyrelse i overensstemmelse med de forvaltningsretlige principper og retningslinjer, som gælder i Grønland, vil opstille klare mål for sagsbehandlingstiderne for de enkelte sagstyper på arbejdsskadeområdet. Dette gælder også i forhold til sager om overgangsbetrag ved dødsfald og erstatning for tab af forsørger og godtgørelse til efterladte. Beskæftigelsesministeriet vurderer derfor ikke, at der er behov for at særskilt at bibeholde bestemmelsen i lovens § 15, stk. 2. Bemærkningerne fra AES og SIK har ikke medført ændringer af lovforslaget.

Kapitaliseringsfaktor:

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) bemærker at lovforslaget indebærer, at kapitaliseringsfaktorerne skal justeres hvert år i oktober måned og at der derfor vil være kort tid til at udarbejde de nye kapitaliseringsfaktorer, idet alle forudsætninger først kan antages at være til rådighed ved udgangen af september måned hvert år og fristen for offentliggørelse er udgangen af oktober måned hvert år. Efter loven skal justering af kapitaliseringsfaktorerne forhandles med Grønlands Selvstyre, og AES bemærker, at hvis kapitaliseringsfaktorerne skal udstedes som en bekendtgørelse, vil det ikke være tidsmæssigt muligt for AES at beregne og indstille faktorerne.

AES bemærker at det ikke fremgår, om bestyrelsen for AES skal indstille de nye kapitaliseringsfaktorer i Grønland årligt til beskæftigelsesministeren, ligesom det gøres for de danske kapitaliseringsfaktorer.

Departementet for Finanser bemærker, at reglerne for kapitalafkast i Grønland afviger fra de danske. Begreberne bund- og kirkeskat anvendes ikke i grønlandsk indkomstskat. Departementet for Finanser har endvidere bemærket i forhold til beskatning af potentielle kapitalafkast, at der i Grønland ikke sker beskatning af aktieavancer. Med udformningen af lovudkastet, som ikke tager højde for denne forskel, er der derfor risiko for at overvurdere modtagerens skattebyrde af et potentielt kapitalafkast.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Grundlaget for fastsættelsen af kapitaliseringsfaktorerne fremgår af lovgrundlaget, og det følger af lovforslagets bemærkninger, at de årligt fastsatte faktorer fremover skal udstedes som en vejledning. Dette indebærer, at der ikke længere er behov for, at de årligt fastsatte faktorer skal forhandles med Grønlands Selvstyre eller for at sende faktorerne i høring hvert år.

Det vil generelt blive fastsat på bekendtgørelsesniveau, at de årlige kapitaliseringsfaktorer fremover beregnes efter de foreslåede nye principper i lovforslaget, som uddybes i bekendtgørelsen, og at de årlige kapitaliseringsfaktorer fremover vil blive fastsat i en årlig vejledning på baggrund af indstilling fra AES' bestyrelse. Det svarer til proceduren efter lov om arbejdsskadesikring i Danmark. Det vil fremgå af bekendtgørelsen, at AES årligt vil skulle beregne og indstille

faktorerne til beskæftigelsesministeren, og at beskæftigelsesministeren vil skulle offentliggøre faktorerne.

Bemærkningerne fra AES har ikke medført ændringer af lovforslaget.

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af bemærkningen fra Departementet for Finanser om, at begreberne bund- og kirkeskat ikke anvendes i Grønland korrigeret bemærkningerne til lovforslaget, så de rette skatteformer ”kommuneskat”, ”landsskat” og ”fælles kommunal skat” anvendes i forhold til kapitalisering. I forhold til Departementet for Finansers bemærkning om, at aktieavancer generelt ikke beskattes i Grønland, kan Beskæftigelsesministeriet oplyse, at der ved udformningen af de foreslåede nye kapitaliseringsregler er tilstræbt størst mulig ligestilling med de tilsvarende faktorer i den danske arbejdsskadesikringslov, herunder en beskatning af et potentielt kapitalafkast svarende til renten for 30-årige realkreditobligationer. Der er i den forbindelse ikke indgået, hvordan tilskadekomne potentielt forrenter kapitalbeløbet, og at der er forskel på, hvilken beskatningsregler der gælder for forskellige forrentningsmetoder. Beskæftigelsesministeriet vurderer, at der ved at indarbejde samme generelle regel (med anvendelse af grønlandske skattesatser), er fundet den mest hensigtsmæssige løsning på, hvordan værdien af det potentielle kapitalafkast skal beskattes. Beskæftigelsesministeriet finder derfor ikke, at der skal ske ændringer i lovforslaget på dette område.

Løbende erstatning og kapitalerstatning i samme afgørelse i visse situationer.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) bemærker, at indførelsen af nye kapitaliseringsfaktorer skal ses i sammenhæng med muligheden for at tilkende både løbende erstatning og kapitalerstatning i samme afgørelse, når tabet af erhvervsevne fastsættes endeligt til under 50 pct. AES bemærker derfor, at muligheden bør indføres i den grønlandske lov samtidig med indførelsen af de nye kapitaliseringsfaktorer på linje med, hvad der gælder i dansk lovgivning.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Beskæftigelsesministeriet er enig i AES's betragtninger, og der er derfor indsat bestemmelser, som skaber hjemmel til, at tilskadekomne kan få en løbende erstatning i tiden, indtil en erstatning kapitaliseres til en engangserstatning. Denne hjemmel svarer til en ændring, der blev gennemført i den danske arbejdsskadesikringslov i 2007. Disse bestemmelser skal ses i sammenhæng med indførelsen af nye kapitaliseringsfaktorer og de to indføjelser får derfor virkning fra samme tidspunkt. Lovforslagets ikrafttrædelsesbestemmelse er opdateret i forhold hertil, så ovennævnte regler træder i kraft den 1. januar 2026 og får virkning for ulykker, som indtræder, og erhvervs sygdomme, som anmeldes, fra denne dato.

Beskatning af kapitalbeløbet

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring (AES) bemærker, at det skal afdækkes nærmere om det nuværende kapitalbeløb til modtagere, der er indenfor 2 år af

pensionsalderen i Grønland eller har nået denne pensionsalder, jf. § 21, stk. 7, er skattefrit efter de grønlandske skatteregler.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Beskæftigelsesministeriet har været i dialog med Departementet for Finanser og Skatter og vurderer på baggrund af denne dialog, at der bortset fra en teknisk justering i lovteksten, ikke er behov for yderligere lovændring.

Ikrafttrædelse- og overgangsbestemmelser

Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring (AES) bemærker, at der ikke er de samme overgangsbestemmelser (10-årig indfasning), som det var tilfældet ved de seneste ændringer af kapitaliseringsfaktorerne på arbejdsskadeområdet i Danmark.

SIK har anført, at de gerne ser, at forslaget om betaling for transport og tabt arbejdsfortjeneste til nødvendige ledsager i forbindelse med lægeundersøgelser mv., finder anvendelse fra og med den 1. januar 2025 (2026), uanset om arbejdsulykken er indtruffet eller erhvervs sygdommen er anmeldt, forud for dette tidspunkt.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

I forhold til bemærkningen fra AES om indfasningsordning for de nye kapitaliseringsfaktorer bemærker Beskæftigelsesministeriet, at der af hensyn til forenkling ikke er indført en 10-årig indfasning.

Beskæftigelsesministeriet bemærker med hensyn til SIK's ønske om at ændringen af bestemmelsen om betaling for transport mv. til lægeundersøgelser, at ændringen efter lovforslaget foreslås at gælde fra lovens ikrafttrædelsestidspunkt den 1. januar 2026 og vil således finde anvendelse ved betaling af disse udgifter fra dette tidspunkt, uanset om arbejdsulykken eller erhvervs sygdommen er indtrådt eller anmeldt før dette tidspunkt. Som det i øvrigt fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, er der tale om en præcisering af gældende praksis.

Bemærkningerne fra AES og SIK har ikke medført ændringer af lovforslaget.

Øvrige emner

Arbejdsmarkedets Erhvervs sikring (AES) foreslår i forhold til forslaget om at indføre mulighed for forsikringsselskaber og AES til at gøre regreskrav gældende over for producenter m.v. ved produktansvar, at AES bør have samme mulighed som forsikringsselskaberne til at undlade at forfølge et eventuelt regreskrav, således at AES bl.a. kan inddrage procesøkonomiske overvejelser i vurderingen heraf. Regresmuligheden i forbindelse med produktansvar vil medføre et øget ressourceforbrug i AES i forbindelse med den konkrete sagsbehandling samt evt. til retssagsbehandling, dersom regreskrav gennemføres.

Domstolsstyrelsen og Retten i Grønland har anført, at lovforslaget ikke tager højde for den seneste retstilling vedrørende sygedagpenge i Grønland, hvor begrebet ”arbejdsmarkedsydelse” er udgået af den grønlandske lovgivning.

AES har herudover haft en række bemærkninger til lovforslaget af teknisk karakter.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger

Med hensyn til AES' bemærkninger om regres ved produktansvar kan Beskæftigelsesministeriet oplyse, at den foreslåede bestemmelse åbner mulighed for, at forsikringsselskaberne og AES kan rejse et regreskrav, og er ikke formuleret som, at de er forpligtet hertil. Beskæftigelsesministeriet vurderer derfor, at det ikke kan udelukkes, at forsikringsselskabet eller AES kan tage procesøkonomiske hensyn i vurderingen af at rejse et regreskrav. Dette hensyn skal dog holdes overfor, at en arbejdsgiver ikke må pålægges udgifter efter arbejdsskadesikringsloven, der retligt skal afholdes af andre parter.

Beskæftigelsesministeriet har på baggrund af bemærkningerne fra Domstolsstyrelsen og Retten i Grønland ændret ”arbejdsmarkedsydelse” til ”jobsøgningsydelse”, som har afløst førstnævnte ydelse. Ændringen har ingen materiel betydning for tilskadekomnes ret til sygedagpenge eller størrelsen heraf.

På baggrund af AES' tekniske bemærkninger, har Beskæftigelsesministeriet foretaget mindre justeringer i lovforslaget, herunder tekniske og konsekvensmæssige opdateringer. Endelig er der foretaget konsekvensændringer uden materiel betydning på baggrund af ændret lovgivning i Grønland.